

*Андрій ДУШНИЙ,
м. Дрогобич*

НАРИСИ КОНКУРСУ «ВІЗЕРУНКИ ПРИКАРПАТТЯ»

Дрогобиччина має вагомі здобутки у народно-інструментальному, і, зокрема, у баянно-акордеонному мистецтві. Адже у Дрогобичі свого часу (70-ті – 80-ті роки) проходили відбіркові тури на всесоюзні та міжнародні конкурси, було започатковано низку зональних конкурсів. Сьогодні Дрогобич – центр народно-інструментального мистецтва Західного регіону України. На базі музичного училища проводиться Всеукраїнський конкурс виконавців на народних інструментах імені Анатолія Онуфрієнка, у педагогічному університеті щорічно відбувається міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile». У їх рамках організуються науково-практичні конференції, майстер-класи, показові уроки, концерти відомих виконавців та колективів, що, у підсумку, стає важливим фактором пропаганди та розвитку українського народно-інструментального мистецтва.

З кожним роком в русло відомих мистецьких форумів України вливається ще один конкурс Дрогобича «Візерунки Прикарпаття». Історія конкурсу розпочалася 2005 року у Старосамбірській дитячій музичній школі під патронатом кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка та при сприянні Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України. Спочатку його статус був регіональний, з 2010 р. – Всеукраїнський Відкритий конкурс баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття» й проводиться в Дрогобичі на базі Франкового Вишу.

З кожним наступним роком його популярність зростала, а географія учасників розширювалася, охопивши майже усі регіони України. Сьогодні географія VI-го конкурсу включає солістів та колективи із Росії, Білорусії, Литви та Латвії, що свідчить про визнання даного мистецького явища і за межами нашої держави.

Поступово конкурс еволюціонував із дитячого у дитячо-юнацький, збільшилася кількість категорій, умови яких складені у строгій відповідності до віку учасників. Все більше привертає увагу категорія «оркестри народних інструментів», яка покликана стимулювати

творчий розвиток музикантів-початківців засобами колективного музикування. На IV-ому конкурсі «Візерунки Прикарпаття» введено номінацію «ансамблі та оркестри народних інструментів викладачів», яка, на думку організаторів, «стане стимулом для вдосконалення виконавських умінь викладацького складу мистецьких навчальних закладів».

Розвитку музичних шкіл, особливо сільських, популяризації баянно-акордеонного виконавства України (сьогодні і зарубіжжя), підтримці молодого покоління виконавців, пошуку нових талантів і присвячений конкурс «Візерунки Прикарпаття». Адже підтримка обдарованої молоді, педагогів навчальних закладів шляхом проведення конкурсних змагань – чи не єдиний засіб збереження жанру народно-інструментального мистецтва у складних умовах сьогодення.

До складу журі різних років входили відомі виконавці, педагоги, композитори, організатори мистецьких форумів: Віталій Заєць (кандидат мистецтвознавства, доцент НМАУ ім. П. Чайковського); Галина Падалка (доктор педагогічних наук, професор Інституту мистецтв НПУ ім. М. Драгоманова); Віктор Власов (заслужений діяч мистецтв України, композитор, професор ОНМА ім. А. Нежданової); Володимир Мурза (заслужений артист України, професор ОНМА ім. А. Нежданової); Сергій Карась (кандидат мистецтвознавства, доцент ЛНМА ім. М. Лисенка); Ярослав Олексів (кандидат мистецтвознавства, композитор, старший викладач ЛНМА ім. М. Лисенка); Віктор Чумак (заслужений працівник культури України, завідувач цикловою комісією народних інструментів ДДМУ ім. В. Барвінського); Юрій Чумак (магістр, керівник оркестру українських народних інструментів ДДМУ ім. В. Барвінського); Артем Нижник (кандидат мистецтвознавства, композитор, доцент ДДМА ім. С. Прокоф'єва); Сергій Барвік-Карпатський (заслужений артист України, доцент Мукачівського університету); Сергій Максимов (заслужений артист естрадного мистецтва України, викладач-методист ДДМУ ім. В. Барвінського); Юрій Кіцила (заслужений діяч мистецтв України, композитор, викладач-методист ТДМУ ім. С. Крушельницької); Михайло Дмитришин (завідувач народним відділом ТДМУ ім. С. Крушельницької); Анатолій Нікіфоров (викладач-методист ХДМУ ім. В. Заремби).

Водночас з конкурсними прослуховуваннями виголошуються методичні доповіді (Галина Падалка, Київ, 2005; Тетяна Заїчко, Вінниця, 2008), проводяться показові уроки (Віктор Власов, Одеса, 2011; Артем Нижник, Донецьк, 2012) та науково-практичні конференції («Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX – XXI століть»,

2010, 2012; «Творчість композиторів України для народних інструментів», 2011), презентації нових видань для баяна-акордеона, концерти видатних виконавців.

До концертів запрошуються відомі виконавці, навчальні, професійні та фольклорні колективи, студенти ВНЗ України: Віталій Заєць (баян, Київ), Ярослав Олексів (баян, Львів), Оркестр народних інструментів (диригент Андрій Душний, Старий Самбір), дуети баяністів-акордеоністів Андрій Боженський – Ігор Куртий та Роман Стахнів – Віталій Мицак (Дрогобич), Михайло Дмитришин (баян, Тернопіль), Анатолій Нікіфорук (баян, Хмельницьк), Людмила Посікіра (бандура, Львів), Леся Оліярник (бандура, Дрогобич), «Прикарпатський дует баяністів»: Віктор Чумак та Сергій Максимов (Дрогобич), Володимир Мурза (баян, Одеса), Артем Нижник (баян, Донецьк), народний фольклорний ансамбль «Джерела Карпат» (Трускавець), інструментальне тріо «Гармонія», ансамбль народної музики «Барви Карпат», акордеоністи – Іван Онисів, Роман Стахнів, Назар Хомин, баяністи – Оксана Сергієнко, Юрій Ісевич, Володимир Головчак, Іван Сирватка, піаністка Яна Лензіон, ударник Олесь Маник, к/б Юрій Дякунчак (Дрогобич).

Варто зазначити, двічі конкурс був присвячений видатним постатям баянно-акордеонного мистецтва України: 75-річчю від дня народження заслуженого діяча мистецтв України, професора Львівської консерваторії Анатолія Онуфрієнка (19–21 березня 2010); 75-річчю від дня народження видатного українського композитора, засновника української школи джазу на баяні Віктора Власова (2–4 грудня 2011).

VI-й конкурс присвячується 80-річчю від дня народження відомого педагога, композитора, виконавця та диригента, корифея баянного мистецтва Дрогобиччини, професора Франкового університету Ернеста Мантулева (1933 – 2013). Е. Мантулев – організатор і керівник ансамблю баяністів «Гармоніка» та оркестру народних музичних інструментів «Ліра» (1965), студентського ансамблю «Прикарпатські музики» (2002). Серед його учнів – професор С. Димченко, заслужені працівники культури України, доценти П. Гушоватий, С. Дацюк, кандидати педагогічних наук, доценти Є. Марченко, С. Процик, доцент С. Торічна, лауреати міжнародних конкурсів В. Бондаренко, Є. Коломієць, О. П'ятчук, О. Тудуй, В. Шафета, Г. Андрушко. Він автор оригінальних творів для баяна (полька «Волжанка», Дитячого альбому для готово-виборного баяна «Прикарпатські візерунки» та ін.), оркестру народних інструментів («Карпатський етюд», обробка української народної пісні «Як би мені не тиночки», «Романс»,

«Пісня без слів» та ін.), низки перекладень та інструментувань, які становлять вагомую цінність у вихованні музиканта-інструменталіста різного рівня підготовки.

Цього року постала ще одна новизна конкурсу – започаткування національного фестивалю баянно-акордеонного мистецтва. На цьому нововведенні своє мистецтво демонструватимуть солісти та колективи музично-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Львівської національної музичної академії імені Миколи Лисенка та Донецької музичної академії імені Сергія Прокоф'єва у сольному та ансамблевому музикуванні.

Маємо надію, що Всеукраїнський Відкритий конкурс «Візерунки Прикарпаття», розширюючи аудиторію учасників, гостей, шанувальників народно-інструментального мистецтва, приверне увагу пересічних громадян та отримає підтримку з боку міста, області, держави.

Статтю подано до редакції 12.10.2013 р.